

Рис. 4. Зооспорангій збудника раку картоплі *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. (8 × 15)

На сьогоднішній день у досліджуваних 5-ти районах Буковини виявлено вогнища раку картоплі в 4-х населених пунктах на 15-ти присадибних ділянках загальною площею 1,21 га.

ВИСНОВКИ

1. В Чернівецькій області на даний час простежується стала тенденція зменшення ареалу поширення раку картоплі та встановлення повного контролю над ним.

2. Проведені дослідження в 2011 році з аналізу інфекційного навантаження збудника раку картоплі в Чернівецькій області показали різний рівень зараженості ґрунту зооспорангіями збудника хвороби.

3. Найвищий рівень зараженості ґрунту спостерігався у Вишницькому районі (смт. Берегомет) — до 72

зооспорангіїв, в інших районах кількість зооспорангіїв сягала 26 — 68 в 1 г ґрунту.

4. Загальна площа угідь, заражених збудником раку картоплі, в досліджуваних районах становить 1,21 га.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Експрес-методи виявлення збудника раку картоплі *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc.* / А.Г. Зеля, П.О. Мельник, Н.Г. Шевченко, О.Ф. Стасів, М.І. Пазинюк, З.В. Ягольник // Карантин і захист рослин. — 2005. — №10. — С. 13—15.

2. *Зеля А.Г. Стійкість картоплі проти збудника раку (*Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc.), методи його виявлення і диференціації: — автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. біол. наук: спец. 06.01.11 «Фітопатологія» / А.Г. Зеля. — Київ. 2009. — 23 с.*

3. *Каталог сортів картоплі Національного реєстру України.* / Бондарчук А.А., Осипчук А.А., Кравченко О.А. та ін. — Немішаєво, 2009. — 86 с.

4. *Виявлення збудника раку картоплі в агроценозах та вантажах* / П.О. Мельник, А.Г. Зеля, Т.І. Мацьків, М.О. Мовчан. // Методичні рекомендації. — Чернівці. — 2001. — 13 с.

5. *Мельник П.О. Етіологія раку картоплі, біоекологічне обґрунтування заходів його профілактики та обмеження розвитку.* — Чернівці: Прут, 2003. — 284 с.

6. *Патент України №17049, МКВ А01 Н3/00. Спосіб виділення зооспорангіїв збудника раку картоплі *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. з ґрунту* / Зеля А.Г., Мельник П.О.: заявник і патентовласник УкрНДСКР НААН України. — заявл. 16.02.06, опубл. 15.09.06 // Офіційний бюл. Промислової власності. — 2006. — Бюл. №9, ч. 2. — С. 14.

7. *Патент України № 17050. МКВ А01 Н3/00. Спосіб диференціації патотипів збудника раку картоплі *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. з ґрунту* / Сологуб О.С., Зеля А.Г., Мельник П.О.: заявник і патенто-

власник УкрНДСКР НААН України. заявл. 16.02.06, опубл. 15.09.06 // Офіційний бюл. Промислової власності. — 2006. — Бюл. №9, ч. 2. — С. 14.

8. *Карантинні організми на Буковині* / Т.Д. Юшук, Т.І. Мацьків, М.Г. Купчак, О.Д. Юшук, Т.М. Рарова, І.П. Хома, С.Г. Фіалковський // Карантин і захист рослин. — №6. — 2005.

А.Г. Зеля, Т.І. Мацьків, В.М. Гунчак, В.П. Джурик, Л.Г. Фіалковський, Г.С. Попеску, В.С. Коврик, Ю.Д. Григоряк

Возбудитель рака картофеля *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. в Черновицкой области

Исследована інфекційна навантаження возбудителя рака картофеля в 5-ти районах Черновицкой области: Путильском, Вишницком, Герцаївском, Глыбокском и Сторожинецьком. Анализ показал различный уровень зараженности почвы зооспорангиями возбудителя болезни. Наблюдается уменьшение площади заражения возбудителем рака картофеля.

возбудитель рака, зооспорангии, инфекционная нагрузка, очаг, картофель

A.G. Zelya, T.I. Matskiv, V.M. Hunchak, V.P. Dzuryk, L.H. Fialkovskiy, H.S. Popesku, V.S. Kovryk, Yu.D. Hryhoryak

Agent of potato wart disease *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. in Chernivetska region

The infectious loading of potato wart disease agent is investigated in 5 districts of Chernivetska region: Hertsaiivskiy, Hlybotskiy, Storozhynetskiy, Putylskiy and Vyzhnytskiy. The analysis showed different level of soil infection by zoosporangia of disease agent. The reduction of area damaged by potato wart agent is observed.

wart agent, zoosporangia, infectious loading, outbreak, potato

УДК 632.913.1

БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ РОСЛИН НА ШЛЯХУ ІННОВАЦІЙ

Обсяги світової торгівлі рослинами та продукцією рослинного походження постійно зростають. У зв'язку з цим створюється загроза проникнення з продукцією небезпечних карантинних організмів, які здатні негативно вплинути не лише на рослинні ресурси держави, але й завдати значних економічних збитків.

Як в Україні, так і в інших країнах світу спостерігається погіршення екологічної ситуації, загострюються проблеми виробництва безпечних для здоров'я людей продуктів харчування. Кліматичні зміни вимагають більшої уваги вчених до екологізації та біологізації землеробства на принципах оптимальних агротехнологій.

Вирішенню даних питань сприяє постійне міжнародне співробітництво, проведення спільних форумів, конференцій, засідань, де зустрічаються спеціалісти-професіонали з багатьох країн світу, а також обмін науковими ідеями, стажування спеціалістів та ін. Прикладом такої співпраці став Міжнародний науково-практичний симпозиум «Біо-

логічний захист рослин на шляху інновацій», що відбувся у травні 2012 року на базі Української науково-дослідної станції карантину рослин Інституту захисту рослин. Зібрання відбулося під егідою Східно-палеоарктичної регіональної секції Міжнародної організації біологічної боротьби. Значну підтримку в організації даного заходу надали Національна академія аграрних наук України, Інститут захисту рослин НААН, Чернівецька обласна державна адміністрація, Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, обласні державні інспекції карантину рослин та захисту рослин, ряд організацій на регіональному рівні.

Ключовими темами симпозиуму були:

- ▶ наукове забезпечення контролю фітосанітарного стану агроценозів;
- ▶ використання біологічних методів контролю шкідливих організмів рослин;
- ▶ промислові технології виробництва і економічна ефективність біопрепаратів проти шкідливих організмів;
- ▶ збільшення урожайності основних культур і покращення якості сільськогосподарської продукції;
- ▶ проблеми переорієнтації сільськогосподарства на більш рентабельне виробництво нових видів продукції, у т.ч. екологічно чистої.

У роботі симпозиуму брали участь представники наукових інститутів

та державних служб Росії, Молдови й України, всього більше 70-ти учасників.

Відкрив конференцію Генеральний секретар Східно-палеоарктичної регіональної секції Міжнародної організації біологічної боротьби Юрій Іванович Гніненко, співголова оргкомітету. З доповідями виступили: директор Інституту захисту рослин НААН Олександр Іванович Борзих, ректор Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича Степан Васильович Мельничук, директор Української науково-дослідної станції карантину рослин ІЗР НААН Володимир Михайлович Гунчак.

Цікавими та змістовними виявилися доповіді учасників із зарубіжжя. Відбулися наукові дискусії з

питань, що стосуються біологічного захисту та використання біологічних препаратів, визначення основних пріоритетів біологічного захисту як в Україні, так і в світі.

Під час роботи конференції досягнуто домовленості про співпрацю з Інститутом захисту рослин та екологічного землеробства Академії наук Молдови з питань фітосанітарної безпеки, що включатиме роботу у галузі біологічного захисту рослин та методології діагностики регульованих шкідливих організмів.

Колектив Української науково-дослідної станції карантину рослин ІЗР НААН висловлює щире подяку за підтримку в проведенні наукового форуму Президії Національної академії аграрних наук України, Інституту захисту рослин, Чернівецькому національному університету ім. Ю. Федьковича.

*Українська науково-дослідна станція карантину рослин ІЗР НААН
В.М. Гунчак,
директор станції, кандидат
сільськогосподарських наук,
с. Бояни Новоселицького р-ну
Чернівецької обл.*

